

تعارف

نہ لوکاں تک پہنچا دین تے ایس مقصد لئی اینجاں نوں نشر کرن، اشتہار چھاپن تے خاص طور تے سکولوں، کالجوں تے تعلیمی اداریاں وچ پڑھ کے نساں دا انتظام کرن۔۔

دستخط

کوفی عنان

سیکرٹری جنرل

ہر انسان کچھ بحیادی آزادیاں تے برابر دے ایے حقوق اپن لے نال لے کے ایس دنیا وچ آوندے جہیزے لوہدے کولوں کوئی دی نہیں کھو سکدا۔۔

ہر عالمی منشور نوں سامنے رکھ کے کر رہی اے جیڑا دنیا دے ایس یقین دی حمایت کروا اے پئی ہر انسان کچھ بحیادی حقوق، کے حیثیت، عزت تے وقار دا مالک ہوندا اے۔۔

اقوام متحدہ نے انسانی حقوق دے عالمی منشور وچ ہر شخص دے سارے حقوق بڑے سادے تے واضح طریقے نال بیان کرد تے تیں۔۔

ایہ سارے حقوق تہانوں وی حاصل نیں۔۔

اپن لے ایہ سارے حق پچھانو۔۔ ایہناں نوں عام کرد تے صرف اپن لے لئی نہیں سگوں دوجیاں لئی وی ایہناں دی حفاظت کرو۔۔

انسانی حقوق دا عالمی منشور

پہلی گل

چونکہ ہر انسان دی ذاتی عزت وقار تے ناقابل انتقال اکو جئے حقوق دا تسلیم کیتا جانا دنیا وچ آزادی، انصاف تے امن دی جیاد اے۔۔

ی ایہ سب توں وڈی خواہش رہی اے پئی دنیا وچ ہر شخص نوں اپنی گل کہن تے اپن لے عقیدے اُتے چلن دی آزادی ہودے تے اوہنوں کوئی محتاجی تے ڈر خوف دی نہ ہودے۔۔

ونکہ قانون اُتے عمل وراآمد دے ذریعے انسانی حقوق دی حفاظت ایس واسطے بہت ضروری اے پئی انسان ظلم تے زیادتی توں تنگ آکے بغاوت کرن اُتے مجبور نہ ہو جائے

چونکہ ساریاں قوماں دے آپس دے دوستلہ تعلقات دا ودھنا ضروری اے۔۔

تے مردان عورتاں سب دے اکو جئے حقوق من لئے نہ تے وسیع آزادی دے ماحول وچ معاشرتی ترقی عام کرن تے لوکاں دے رہن سہن دا معیار اُچا کرن دا عزم کرلیا اے۔۔

چونکہ رکن ملکاں نے اقوام متحدہ ٹال رل کے ساری دنیا وچ انسانی حقوق تے بحیادی آزادیاں دی حفاظت کرن تے حفاظت کروان دا عہد کرلیا اے۔۔

چونکہ ایہ عہد پورا کرن دی خاطر ایہناں آزادیاں تے حقوق نوں سب دا جنگی طر حان سمجھ لینا بہت ضروری اے۔۔

ایس واسطے ہن

جنرل اسمبلی انسانی حقوق دے ایس منشور

دا اعلان کر دی اے

لے انسانی حقوق تے آزادیاں دا احترام پیدا کرن تے سارے رکن ملکاں تے اوہناں علاقیاں وچ وی ایہناں نوں منوان دی کوشش کردا رہوے جھیزے رکن ملکاں دے ماتحت نیں۔۔

دفعہ 1

نال برابر پیدا ہوندے نیں۔۔ اوہ عقل سمجھ تے جنگے مندے دی پچھان تے احساس رکھدے نہ ایس واسطے اوہناں نوں اک دوجے نال بھائی چارے والا سلوک کرنا چاہی دا اے۔۔

دفعہ 2

تے اوہدے ایس حق ا تے اوہدے رنگ، نسل، زبان، مذہب، سیاسی نظریے، عقیدے، قومیت، معاشرے، امیری غریبی، خاندان تے اوہدے عورت یا مرد ہون دا کوئی فرق نہیں پیندا

وہدے نال دوجیاں توں کوئی وکھرا سملوک نہیں کیتا جائے گا بھانویں اوہدا ملک یا علاقہ آزاد اے تے بھانویں تولیتی غیر مختار یا سیاسی اختیار دے لحاظ نال کے گل دا پابند اے۔۔

دفعہ 3

اپنی جان آزادی تے ذات دی حفاظت دا ہر شخص نوں حق حاصل اے۔۔

دفعہ 4

کسے وی شخص نوں غلام یا لونڈی بنا کے نہیں رکھیا جاسکدا تے غلام تے لونڈیاں خریدن یا و بچن دا کسے وی شکل وچ کوئی سودا نہیں کیتا جاسکدا۔۔

دفعہ 5

ہر کوئی جسمانی اذیت دتی جاسکدی اے نہ اوہدے نال کوئی ظالمانہ تے انسانیت سوز سلوک کیتا جاسکدا اے تے نہ ہی ایس طرحاں دی کوئی بھیڑی سزا دیتی جاسکدی اے۔۔

دفعہ 6

ہر شخص دا ایہہ حق اے پئی قانون ہر تھاں لوہدی شخصیت نوں تسلیم کرے۔۔

دفعہ 7

ہر کسے وی حفاظت کرے گا۔۔ انسانی حقوق دے ایس عالمی منشور توں ہٹ کے وکھری قسم دے کسے سلوک یا وکھرے سلوک دی ترغیب نوں تحفظ دا ہر کوئی حقدار اے۔۔

دفعہ 8

ہر کوئی بااختیار قومی عدالتاں وچ قانون تے آئین دیاں اوہناں خلاف ورزیاں دے خلاف موثر چارہ جوئی دا حق حاصل اے جنہاں دے نتیجے وچ اوہدے انسانی حقوق مارے جان دے ہون۔۔

دفعہ 9

کسے وی شخص نوں کسے دی من مرضی اُتے نہ تے گرفتار یا نظر بند کیتا جاسکدا اے تے نہ ہی وطن توں باہر کڈھیا جاسکدا اے۔۔

دفعہ 10

رائٹس طے کرن لئی یا ایہہ فیصلہ کرن لئی پئی اوہدے اُتے جہیزے جرم دا الزام اے اوہ اوہنے کیتا اے کہ نہیں، کسے غیر جانبدار، آزاد تے کھلی عدالت وچ مقدمہ چلایا جائے۔۔

دفعہ 11

ہر کسے اُتے کسے فوجداری دا الزام اے تے اوہنوں اودوں تک بے گناہ سمجھیا جائے جدوں تک کھلی عدالت وچ صفائی دا پورا موقع دین توں بعد اوہدا مجرم ٹاہت نہیں ہو جاندا۔۔

اخطا قابل سزا جرم نہیں، تے نہ ہی اوہنوں اوس سزا توں ودھ کوئی سزا دتی جاسکدی ہے جیڑی اوس فعل یا خطا ویلے ایس قسم دا فعل یا خطا کرن والے لئی مقرر اے۔۔

دفعہ 12

عزت تے نیک نامی دل انگلی اٹھائی جاسکدی اے۔۔ ہر شخص دا ایہہ حق اے پئی قانون اوہنوں ایس قسم دی دخل اندازی یا نیک نامی تے عزت دے نقصان توں محفوظ رکھے۔۔

دفعہ 13

ہر شخص دا ایہہ حق اے پئی اوہنوں ہر ریاست دے اندر اک تھاں توں درجے تھاں جان آون تے رہن سہن دی آزادی ہووے۔۔

ہر شخص نوں اپنوں ملک سمیت کسے وی ملک توں چلے جان تے اپنوں ملک وچ واپس آون دا حق حاصل اے۔۔

دفعہ 14

کسے دے ہتھوں دکھ، تکلیف توں بچن لئی ہر شخص نوں کسے درجے ملک وچ پناہ لین تے ایس پناہ توں فائدہ اٹھان دا حق حاصل اے۔۔

ہر کوئی استعمال نہیں کیتا جاسکدا جہیزیاں خالصتا کسے دے غیر سیاسی جرائم یا اوہناں حرکتاں دی وجہ توں کیتیاں جان دیاں نیں جہیزیاں اقوام متحدہ دے اصولاں دے خلاف نیں۔۔

دفعہ 15

ہر شخص نوں قومیت دا حق حاصل اے۔۔

کسے وی شخص نوں اوہدی قومیت نوں نہ تے ذبردستی محروم کیتا جائے گا تے نہ ہی قومیت تبدیل کرن توں روکیا جائے گا۔۔

دفعہ 16

توں بغیر شادی کرن تے اپنا گھر وسان دا حق حاصل اے۔۔ شادی کرن، شادی شدہ زندگی گزارن تے شادی توڑ دین دے معاملے وچ عورت تے مرد دونہاں دے حق برابر نیں۔۔

شادی عورت تے مرد دونہاں دی پوری تے آزادانہ مرضی نال ہی ہو سکتی اے۔۔

کنبہ معاشرے دا اک قدرتی گروپ تے بحیادی اکائی اے تے اوہنوں ایہ حق حاصل اے پئی معاشرہ تے مملکت اوہدی حفاظت کرن۔۔

دفعہ 17

ہر شخص نوں کسے نال سانجھ، یا کسے سانجھ، نوں بغیر جائیداد رکھن دا حق حاصل اے۔۔

کسے کولوں لوہدی جائیداد کھوہی نہی جا سکتی۔۔

دفعہ 18

تے اکیلیاں یا دوجیاں نال رل کے اپنہ عقیدے یا مذہب دی تبلیغ کرن، اوہدے اُتے عمل کرن، اوہدے مطابق عبادت کرن تے اپنہ مذہبی فرائض ادا کرن دی آزادی وی شامل اے۔۔

دفعہ 19

۔ ایس حق وچ ایہ وی شامل اے پئی اوہ اپنہ خیالات، نظریات تے علم کسے وی وسیلے نال ملک دیاں سرحدان توں باہر وی پھینچا سکتا اے تے باہروں منگوا وی سکتا اے۔۔

دفعہ 20

ہر شخص نوں پر امن طور تے دوجیاں نال رل مل کے بیٹھن تے انجمنان بنان دی آزادی دا حق حاصل اے۔۔

کسے شخص نوں کسے انجمن وچ شامل ہون اُتے مجبور نہی کیتا جا سکتا۔۔

دفعہ 21

آزادی نال چنہ ہوئے نمائندیاں دے ذریعے یا کسے ذریعے توں بغیر اپنہ ملک دی حکومت وچ حصہ لین دا ہر شخص نوں حق حاصل اے۔۔

اپنہ ملک وچ سرکاری ملازمت تک برابر دی رسائی ہر شخص دا حق اے۔۔

کر دے رہن گے۔۔ ایہ انتخابات مساوی رائے دہندگی دے ذریعے ہون گے۔۔ رأ خفیہ ووٹ دے ذریعے یا آزادی نال رأ دین دے ایہوجے کسی دوجے طریقے نال دتی جائے گی۔۔

دفعہ 22

، کوشش تے بین الاقوامی تعاون نال اوہ اقتصادی، معاشرتی تے ثقافتی حقوق وی حاصل کر لوے جہڑے اوہدی عزت تے شخصیت دے آزادی نال ودھن پھلن لئی ضروری نیں۔۔

دفعہ 23

ہر شخص نوں کوئی کم کاج تے روزگار دا ذریعہ آزادی نال چکن، کم کاج دیاں مناسب تے معقول شرطان تے بے روزگاری توں تحفظ دا حق حاصل اے۔۔

ہر کسے نوں اکو جئے کم دے اکو جئے معاوضے دا حق حاصل اے تے ایس سلسلے وچ کسے نال کوئی فرق نہی رکھیا جائے گا۔۔

، جھپڑا اوہدے اپنہ تے اوہدے بال بچیاں دے باعزت گزارے لئی کافی ہووے۔۔ تے جدھے وچ، ضروری ہووے تے، معاشرتی تحفظ دے دوجے ذریعاں نال وادھا وی کیتا جا سکے۔۔

اپنہ فائدے لئی ہر شخص نوں تجارتی انجمنان بنان تے اوہناں وچ شامل ہون دا حق حاصل اے۔۔

دفعہ 24

ہر شخص نوں آرام تے ویہلے وقت دا حق حاصل اے جدھے وچ اوہدے کم دے وقت دی حد دا مقرر کیتا جانا تے وقتا فوقتا تنخواہ وے نال چھٹیاں دی شامل نیں۔۔

دفعہ 25

ناں توں دکھ بے روزگاری، بیماری، معذوری، رنڈاپے، بڑھاپے تے ایسے حالات وچ روزگار چھٹ جان دے خلاف تحفظ دا حق وی شامل اے جنہاں اُتے اوہدا کوئی وس نہیں۔۔
، اوہناں دی خاص طور تے ویکھ بھال تے مدد کیتی جاتے۔۔ ایہہ حق سماج دے ہر بچے نوں حاصل اے بھانویں اوہ شادی نکاح دے نتیجے وچ پیدا ہويا اے تے بھانویں ایہدے بغیر۔۔

دفعہ 26

ت تے جیادی تعلیم لازمی اے۔۔ فنی تے پیشہ ورلنہ تعلیم دا عام انتظام ضروری اے تے ہر کسے نوں اپنی اہلیت دے مطابق اعلیٰ تعلیم حاصل کرن دا برابر دا حق حاصل اے۔۔
ذہباندے لوکاں وچ آپس دا سلوک اتفاق پیدا کرے، اک دوجے نوں برواشت کرن دا جذبہ تے دوستی ودھائے تے اقوام متحدہ دا امن قائم رکھن دا مقصد پورا کرن وچ مدد دیوے۔۔
ایہہ فیصلہ کرنا مایاں دا حق اے پئی اوہناں دے بچیاں نوں کس قسم دی تعلیم دتی جائے۔۔

دفعہ 27

ہر شخص قوم دی ثقافتی زندگی وچ آزادی نال حصہ لین، فنون تے ادبیات توں فائدہ اٹھان تے سائنس دی ترقی تے اوہدے فائیدیاں وچ حصہ دار جن دا حق حاصل اے۔۔
ہر شخص نوں حق حاصل اے کہ اوہدی کسے سائنسی، علمی یا ادلی تصنیف دے نتیجے وچ چھیڑے اخلاقی تے مادی فائدے اوہنوں حاصل ہوندے نہ اوہ محفوظ رہن۔۔

دفعہ 28

[Missing]

دفعہ 29

[Missing]

دفعہ 30

ص نوں کسے ایے کم وچ شریک ہون یا کوئی ایسا کم کرن دا حق مل جائے جدھے نتیجے وچ ایس منشور وچ بیان کیتے گئے انسانی حقوق تے آزادیاں نوں نقصان پہنچے۔۔